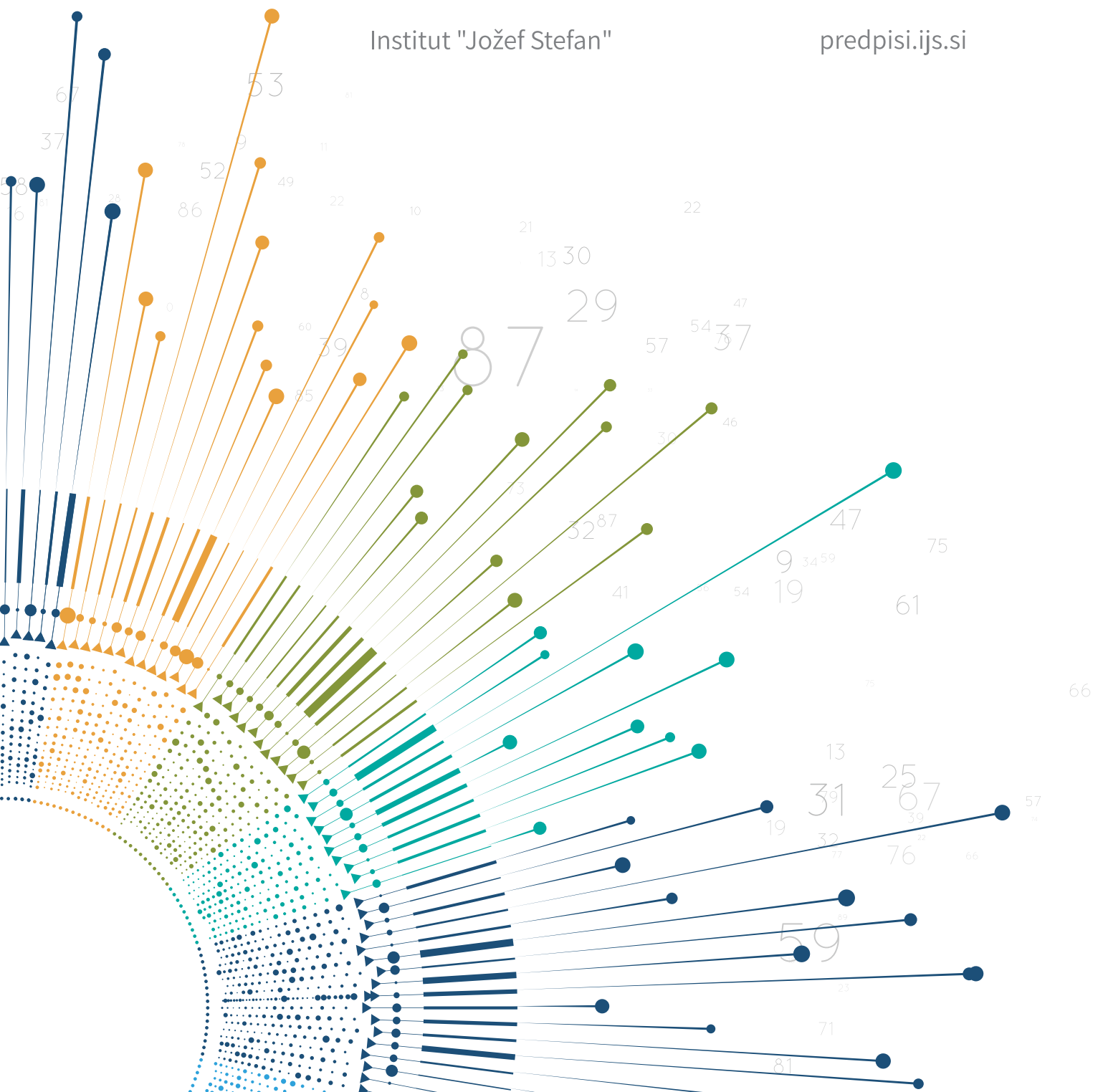

Akt prejemnika stabilnega financiranja Instituta »Jožef Stefan«

Institut "Jožef Stefan"

predpisi.ijs.si

Akt prejemnika stabilnega financiranja Instituta »Jožef Stefan«

Ljubljana, 2023

Akt prejemnika stabilnega financiranja Instituta “Jožef Stefan”

Sprejet na seji Znanstvenega sveta IJS, 25. 8. 2022

Potrjen na seji Upravnega odbora IJS, 8. 12. 2022

Založnik:	Institut “Jožef Stefan”
Zbirka:	Znanstvenoraziskovalna in inovacijska dejavnost
Odgovorna urednika:	Špela Stres, Robert Premk
Lektoriranje:	Lektoriranje, Špela Vidmar, s. p.
Oblikovanje:	Lenka Trdina
Grafika na naslovnici:	Freepik.com
Kraj in leto izdaje:	Ljubljana, 2023
Izdaja:	1. elektronska izdaja
Cena:	brezplačno

CIP

Kataložni zapis o publikaciji (CIP) pripravili v Narodni in
univerzitetni knjižnici v Ljubljani
COBISS.SI-ID 146065155
ISBN 978-961-264-264-8 (PDF)

Na podlagi 29. člena in drugih določb Zakona o znanstvenoraziskovalni in inovacijski dejavnosti (Uradni list RS, št. 186/21; v nadaljevanju besedila: ZZrID), Uredbe o financiranju znanstvenoraziskovalne dejavnosti iz proračuna Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 35/2022 z dne 11. 3. 2022; v nadaljevanju: Uredba) ter Pravilnika o stabilnem financiranju Javne agencije za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije je Upravni odbor Instituta »Jožef Stefan« (v nadaljevanju UOI in IJS) na predlog direktorja in ob predhodnem mnenju Znanstvenega sveta IJS (v nadaljevanju: ZS) sprejel naslednji

AKT PREJEMNIKA STABILNEGA FINANCIRANJA INSTITUTA »JOŽEF STEFAN«

1. člen Predmet

Z Aktom prejemnika stabilnega financiranja znanstvenoraziskovalne dejavnosti (v nadaljevanju besedila: Akt) se določa način upravljanja teh sredstev na IJS.

UVODNE DOLOČBE

2. člen Stebri znotraj stabilnega financiranja

V okviru stabilnega financiranja znanstvenoraziskovalne dejavnosti (v nadaljevanju: S-ZRD) se zagotavljajo sredstva za:

- programski steber financiranja prejemnika stabilnega financiranja (v nadaljnjem besedilu: PSF);
- institucionalni steber financiranja prejemnika stabilnega financiranja (v nadaljnjem besedilu: ISF);
- razvojni steber financiranja prejemnika stabilnega financiranja (v nadaljnjem besedilu: RSF).

3. člen Vsebinski kontekst S-ZRD glede na prejšnji sistem financiranja

PSF se prevedejo sredstva raziskovalnih programov ter mladih raziskovalk in raziskovalcev.

ISF se prevedejo ustanoviteljske obveznosti in povračila stroškov v zvezi z delom, sredstva infrastrukturnega programa ter poravnava nesorazmerij, določenih z ZZrID.

RSF predstavlja dodatna sredstva za namen razvoja dejavnosti vseh prejemnikov S-ZRD s sklepom resornega ministra.

V PSF in ISF lahko pride do letnega povečanja sredstev pod pogoji iz ZZrID.

4. člen Namembnost stabilnega financiranja

PSF je namenjen financiranju raziskovalnih programov ter mladih raziskovalk in raziskovalcev (v nadaljevanju: doktorandk in doktorandov, financiranih iz PSF). Podpira delovanje obstoječih in omogoča nastanek novih raziskovalnih programov ter sistematično vlaganje v razvoj kadrov in opreme.

ISF je namenjen financiranju infrastrukturne, upravljavske in podporne dejavnosti ter drugi institucionalni infrastrukturi tako na ravni IJS kot njegovih organizacijskih enot. Omogoča delovanje infrastrukturnega programa, upravljavsko-podpornih struktur, plačilo fiksnih stroškov obratovanja ter dela in infrastrukture za potrebe celotnega IJS.

ISF se deli na upravljavsko-podporni, ISF-U, in infrastrukturni del, ISF-I.

RSF je namenjen spodbujanju razvoja znanstvenoraziskovalne in infrastrukturne dejavnosti za doseganje ciljev in rezultatov, opredeljenih v strateških dokumentih države in Evropske unije, ob upoštevanju strateških razvojnih usmeritev IJS iz 7. člena tega Akta, praviloma za razvoj novih področij odprte in odlične znanosti ter razvoj vidikov kakovosti, inovativnosti, internacionalizacije, odprtosti, prenosa znanja in sodelovanja s širšim okoljem.

5. člen

Izhodiščni zneski financiranja v okviru PSF, ISF in RSF

Izhodiščni znesek financiranja posamičnega raziskovalnega programa je določen v višini sredstev programa na dan 1. 1. 2022 ter sredstev za doktorandke in doktorande, financiranih iz PSF, povezanih s programom.

Izhodiščni znesek financiranja infrastrukturnega dela ISF je določen z vrednostjo infrastrukturnega programa na dan 1. 1. 2022. V izhodiščne vsebine so vključene vsebine že obstoječih in novih infrastrukturnih centrov, ki so del infrastrukturnega programa za obdobje financiranja od leta 2022 do 2027.

Sredstva RSF se prvič dodelijo v letu 2023 v višini največ 10 % vsote PSF in ISF.

6. člen

Delitev med PSF, ISF in znotraj ISF

Razmerje med PSF in ISF ter med upravljavsko-podpornim in infrastrukturnim delom ISF se določi vsako leto sproti s sklepom direktorice ali direktorja ob predhodnem mnenju ZS in s soglasjem UOI. Vsako leto se skladno z ZZrID minimalno 50 % sredstev iz letne rasti nameni PSF. Začetno razmerje med PSF in ISF je enako razmerju med njima na dan 1. 1. 2022 po popravi z ZZrID določenih nesorazmerij.

Razmerje med upravljavsko-podpornim in infrastrukturnim delom ISF se določi s sklepom direktorice ali direktorja po popravi z ZZrID določenih nesorazmerij vsako leto skladno z možnostmi in potrebami ob predhodnem mnenju ZS in s soglasjem UOI.

Pri delitvi sredstev se upošteva efektivna letna rast (v nadaljevanju: letna rast). Ta se izračuna tako, da se od nominalne letne rasti, opredeljene z ZZrID, odšteje povečanje stroškov iz prejšnjega leta, ki so povezani z inflacijo. Oceno teh stroškov pripravi direktorica ali direktor.

Znesek financiranja posamičnega programa ne bo nižji kot izhodiščni znesek, razen v primeru negativnega rezultata evalvacije raziskovalnih programov oz. infrastrukturnega dela ISF v okviru stabilnega financiranja znanstvenoraziskovalne dejavnosti, ki jo periodično vsakih šest let izvaja ARRS.

Sredstva PSF ne smejo biti nižja kot vsota začetnih zneskov financiranja raziskovalnih programov s pripadajočimi sredstvi za doktorandke in doktorande, financirane iz PSF, na dan 1. 1. 2022.

STRATEŠKE RAZVOJNE USMERITVE IJS

7. člen

Strateške razvojne usmeritve IJS

IJS skladno s Statutom izvaja aktivnosti na osnovi znanstvenoraziskovalne in inovacijske odličnosti na širših raziskovalnih področjih svojega delovanja iz Statuta in pravil o organiziranosti Instituta (v nadaljevanju: področja IJS) ter medpodročno oz. interdisciplinarno.

Strateške razvojne usmeritve IJS (v nadaljevanju: strateške usmeritve) so:

- mednarodno vpeta vrhunska znanost;
- prelomne ali mejne mednarodno primerljive raziskave ter spodbujanje raziskovalk in raziskovalcev, da prepoznajo nove priložnosti praviloma na kateremkoli področju raziskav;
- raziskave in razvoj znanstvenih podlag za prebojne tehnologije;
- radikalno nove tehnologije s transformativnim učinkom na gospodarstvo in družbo;
- raziskave v podporo pomembnim širšim družbenim izzivom skladno s sprejetimi nacionalnimi in evropskimi smernicami;
- razvoj tehnologij, izdelkov in storitev na nestandardnih nalogah, ki presegajo raven komercialnih ponudnikov in neposredno dvigujejo konkurenčnost gospodarstva;
- razvoj, usposabljanje, izobraževanje in zaposlovanje odličnih raziskovalnih, razvojnih, izobraževalnih, podpornih in administrativnih kadrov;
- razvoj, upravljanje in omogočanje odprtega dostopa do vrhunske raziskovalne in tehnološke infrastrukture;
- medpodročno povezovanje in povezovanje z vrhunskimi raziskovalnimi institucijami, gospodarstvom in družbo;
- prenos znanja v družbo ter krepitev strokovnega, družbenega in gospodarskega vpliva;

- ustanavljanje odcepljenih podjetij za nadaljnji razvoj, proizvodnjo in trženje vrhunskih tehnologij;
- sodelovanje z univerzami in samostojnimi visokošolskimi zavodi pri oblikovanju in izvajanju visokošolskega izobraževanja;
- razvoj z vidika kakovosti, odprtosti in odgovornega upravljanja raziskovalnih podatkov in drugih rezultatov raziskav, inovativnosti, prenosa znanja, sodelovanja z univerzami in samostojnimi visokošolskimi zavodi ter širšim okoljem;
- sooblikovanje dolgoročnega razvoja znanstvenoraziskovalne in inovacijske odličnosti v slovenskem in mednarodnem raziskovalnem prostoru.

Natančneje se strateške usmeritve prilagajajo in usklajujejo z nacionalnimi razvojnimi programi in razvojnimi programi ERA področja vsako leto ob pripravi razdelitve sredstev na osnovi izhodišč strokovnih svetov področij IJS (v nadaljevanju: SS) in mnenja ZS.

VREDNOTENJE OBSTOJEČIH RAZISKOVALNIH PROGRAMOV IN INFRASTRUKTURNEGA PROGRAMA

8. člen

Evalvacija ARRS raziskovalnih programov in infrastrukturne dejavnosti

Evalvacijo raziskovalnih programov in infrastrukturne dejavnosti v okviru stabilnega financiranja znanstvenoraziskovalne dejavnosti izvaja ARRS (v nadaljnjem besedilu: evalvacija ARRS) kot zunanjo evalvacijo periodično na obdobje šestih let. Izvaja jo po področjih panelov iz Delovnega programa Evropskega raziskovalnega sveta (v nadaljevanju: paneli ERC).

Rezultat evalvacije ARRS so ocene in priporočila za izboljšanje delovanja ter priporočila za preoblikovanje posamičnega raziskovalnega programa in infrastrukturne dejavnosti.

9. člen

Institucionalna samoevalvacija

Institucionalna samoevalvacija je celovita evalvacija dejavnosti prejemnika stabilnega financiranja. Namenjena je izboljšanju znanstvenoraziskovalne dejavnosti (ZRD) IJS. Poleg rezultatov evalvacije raziskovalnih programov, ki jo izvede ARRS, ter zunanje evalvacije skladno z 10. členom tega Akta se v institucionalni samoevalvaciji ZRD obravnavajo znanstvena odličnost, širši strokovni, družbeni in gospodarski vpliv, stopnja internacionalizacije, uporaba in odprtost raziskovalne ter institucionalne infrastrukture, ukrepi za razvoj kadrov z upoštevanjem načela enakih možnosti, prenos znanja in odprta znanost ter druge aktivnosti ZRD IJS.

ZS obravnava, UOI pa sprejme poročilo o institucionalni samoevalvaciji. Povzetek poročila se objavi na spletni strani IJS in ARRS v enem mesecu po njegovem sprejetju. Celotno poročilo se predloži ministrstvu, pristojnemu za znanost, ter ARRS najpozneje v enem mesecu po njegovem sprejetju. Natančnejši postopek, način in metodologija izvajanja institucionalne samoevalvacije so določeni v Metodologiji o izvedbi institucionalne samoevalvacije, ki jo skladno s 44. členom tega Akta pripravi in sprejme IJS z mnenjem ZS in soglasjem UOI.

Opravljena institucionalna samoevalvacija je pogoj za pristop k pogajanju za sklenitev pogodbe o stabilnem financiranju za novo pogodbeno obdobje.

10. člen

Zunanja evalvacija IJS

Zunanja evalvacija IJS se opravi v obliki zunanjega evalvacijskega postopka, ki ga izvedejo zunanji ocenjevalci ali ocenjevalke, njene rezultate pa IJS upošteva pri razporejanju financiranja in realne rasti ter sredstev za odpravo nesorazmerij (v nadaljevanju: povečanja financiranja) iz naslova PSF in ISF, strukturni organizaciji dela in prilagoditvah financiranja raziskovalne in infrastrukturne dejavnosti ter financiranja upravljalvske in podporne dejavnosti IJS (v nadaljevanju: zunanja evalvacija IJS).

Za PSF se zunanja evalvacija IJS izvaja po področjih panelov ERC, pri čemer se upošteva razdelitev raziskovalnih programov, izvedena s strani ARRS, ali razdelitev programov, izvedena s sklepom direktorice ali direktorja glede na predlog SS ali ZS in s soglasjem ZS. Programi s področja jedrske fisije in fuzije se v skladu z Delovnim programom Evropskega raziskovalnega sveta in pogodbo Euratom ocenjujejo posebej.

Za upravljalvsko-podporni in infrastrukturni del ISF se zunanja evalvacija IJS izvaja ločeno.

Zunanja evalvacija IJS poteka skladno z Metodologijo za izvedbo zunanje evalvacije IJS, ki skladno s strateškimi usmeritvami določa način in kriterije zunanje evalvacije ter upošteva raznolikost področij IJS ter upravljavsko-podporne posebnosti IJS in jo skladno s 44. členom tega Akta pripravi in sprejme IJS z mnenjem ZS in soglasjem UOI.

POSTOPKI ZA RAZDELITEV PSF, INFRASTRUKTURNEGA DELA ISF IN RSF

11. člen

Postopki za razdelitev sredstev PSF, infrastrukturnega dela ISF in RSF

IJS opredeljuje postopke za razdelitev sredstev PSF, infrastrukturnega dela ISF in RSF med področja IJS, enote, raziskovalne programe, posamezne raziskovalke in raziskovalce, infrastrukturne, upravljalne in podporne aktivnosti za celosten razvoj dejavnosti IJS.

Za izpeljavo postopkov za razdelitev PSF, infrastrukturnega dela ISF in RSF je odgovorna direktorica ali direktor, ob predhodnem mnenju ZS in s soglasjem UOI, v sodelovanju s SS in delovnimi skupinami (v nadaljevanju: DS), ki se ustanovijo kot komisije direktorice ali direktorja.

12. člen

Vrste in pomen postopkov

Razporeditev sredstev temelji na smernicah, ki so rezultat izvedbe naslednjih postopkov:

- evalvacija ARRS, v njeni odsotnosti pa
- zunanja evalvacija IJS, v njeni odsotnosti pa
- razporeditev sredstev v skladu s strateškimi usmeritvami.

13. člen

Sorazmerno spodbujanje raziskovalnih področij IJS

V odsotnosti evalvacije ARRS ali zunanje evalvacije IJS ali v obdobjih med evalvacijami ter v odsotnosti dogovora o izrednem uravnavanju financiranja, določenega s 14. členom, velja:

- sredstva PSF se vsako leto delijo na način, da se ohranjajo razmerja financiranja med raziskovalnimi programi in področji IJS iz prejšnjega leta;
- pri delitvi sredstev RSF se zagotavlja enakomeren znanstvenoraziskovalni razvoj področij IJS;
- infrastrukturni del sredstev ISF se deli med infrastrukturne centre IJS tako, da se razmerja med centri ohranjajo.

IZREDNO URAVNAVANJE FINANCIRANJA V SKLADU S STRATEŠKIMI USMERITVAMI

14. člen

Vsebinsko upravljanje s PSF in infrastrukturnim delom ISF

Ne glede na predhodni člen se lahko infrastrukturni del ISF deli v skladu s strateškimi usmeritvami na osnovi izhodišč ustrezne DS ob mnenju ZS in s soglasjem UOI.

Ne glede na predhodni člen se lahko PSF deli v skladu s strateškimi usmeritvami na osnovi izhodišč SS ob mnenju ZS in s soglasjem UOI, in sicer:

- V primeru povečanja sredstev PSF se večji del povečanja razdeli sorazmerno med raziskovalne programe, manjši del povečanja pa se lahko razdeli za udejanjanje strateških usmeritev sorazmerno med področja IJS, pri čemer lahko do 25 % teh sredstev za interdisciplinarne ali druge znanstvenoraziskovalne vsebine neposredno razporeja direktorica ali direktor, tudi z namero uravnoveženja deleža FTE H01 raziskovalne kapacitete odsekov iz stabilnega financiranja glede na celotno, med raziskovalnimi enotami znotraj področja IJS;
- Če so sredstva PSF nespremenjena najmanj dve leti zapored, je mogoče prerazporediti do 2 % vseh sredstev PSF za ustanavljanje novih raziskovalnih programov, tako da se razmerja sredstev med področji IJS ohranjajo s soglasno odločitvijo članic in članov SS z glasovalno pravico ali s sklepom direktorice ali direktorja;
- V primeru zmanjšanja sredstev PSF se kot izhodišče upošteva obstoječe razmerje med programskimi skupinami, nato pa tudi strateške usmeritve ter rezultati evalvacije ARRS in zunanje evalvacije ob ohranjanju razmerij med področji IJS.

Ustrezne deleže za namen udejanjanja strateških usmeritev določi direktorica ali direktor na osnovi izhodišč SS in DS, ob predhodnem mnenju ZS in s soglasjem UOI.

15. člen **Vsebinsko upravljanje z RSF**

RSF podpira nadarjene raziskovalke in raziskovalce na začetku kariere, od zaključka doktorata katerih sta minili najmanj dve in največ sedem let, ki so mlajši od 35 let, ki so že opravili odlično delo in ki so pripravljeni za samostojno delo ter kažejo potencial, da postanejo vodje raziskav.

V manjšem delu lahko tudi utrjuje raziskovalno neodvisnost raziskovalk in raziskovalcev od sedem do dvanajst let po zaključku doktorata z ustanovitvijo raziskovalne skupine in nadaljevanjem razvoja uspešne kariere.

Obdobje upravičenosti se smiselno podaljša za trajanje porodniške odsotnosti, dopusta za nego in varstvo otroka ter daljših bolniških odsotnosti. RSF lahko služi kot priprava za poznejši prehod v oblikovanje novega raziskovalnega programa.

RSF podpira razvoj infrastrukturne dejavnosti z vzpostavljanjem nove raziskovalne infrastrukture in novih načinov upravljanja z njo.

RSF podpira tudi sodelovanje z univerzami in samostojnimi visokošolskimi zavodi pri oblikovanju in izvajanju visokošolskega izobraževanja in druge aktivnosti na področju svoje namembnosti skladno z zakonom.

16. člen **Financiranje razvoja dejavnosti IJS iz RSF**

Za spodbujanje razvoja dejavnosti IJS s ciljem skladnega razvoja po področjih IJS se lahko, če to dopušča namen porabe sredstev RSF, ki se za prejemnika stabilnega financiranja določi za šestletno pogodbeno obdobje v pogajanjih v okviru pogodbe o financiranju stabilnega izvajanja znanstvenoraziskovalne dejavnosti, oblikujejo tudi skladi za naslednje namene:

- direktoričin ali direktorjev raziskovalni sklad;
- sklad za potrditev tehnološkega koncepta (»proof of concept«);
- inovacijski sklad;
- sklad za podporo začetkom obetavnih sodelovanj, nagrade, štipendije za magistrske študente ali študentke in pomembnejše dogodke IJS;
- sklad za izobraževanje, štipendije in razvoj kadrov;
- sklad za premostitev za nakup večje znanstvenoraziskovalne opreme, potrebne za izvajanje projektov in programov;
- sklad za podporo sofinanciranja strateških projektov iz finančnih shem, ki zahtevajo sofinanciranje.

17. člen **Način dodeljevanja sredstev**

Dodeljevanje financiranja iz RSF ter novim vsebinam iz PSF in spreminjanje financiranja znotraj ISF potekata znotraj področij IJS ter medpodročno na podlagi odprtega notranjega poziva. Kriterije internega poziva pripravi ustrezna DS in se jih uskladi s SS ter potrdi na ZS.

Notranji poziv opredeljuje vsebino in obliko dokumentacije za prijavo ter kriterije za izbiro. Pri ocenjevanju prijav se lahko prednostno upošteva tudi pridobljeni pečat odličnosti iz komplementarnih shem Evropske komisije.

Za potrebe vzpostavitve interdisciplinarnih raziskovalnih vsebin ali vsebin zunaj področij IJS lahko direktorica ali direktor imenuje ad-hoc razširjeno DS ali priporoči dodelitev financiranja znotraj posamičnega SS.

Nerazporejena sredstva za namen strateških usmeritev iz PSF se sorazmerno vrnejo področjem IJS in raziskovalnim programom.

KOORDINACIJA PRIPRAVE NAČRTA PORABE SREDSTEV S-ZRD IN ZUNANJE EVALVACIJE

18. člen Načrtovanje porabe

IJS po prejemu obvestila ARRS o predvidenem obsegu sredstev za stabilno financiranje pripravi načrt porabe sredstev po stebrih S-ZRD (v nadaljevanju: Načrt).

19. člen Priprava Načrta

Za pripravo pregleda stanja in izhodišč za Načrt v infrastrukturnem delu ISF in RSF direktorica ali direktor imenuje DS za vsebine RSF (v nadaljevanju: DSR) in DS za infrastrukturni del ISF (DSI). Članice in člani DS predlagajo SS, ZS in direktorica ali direktor.

Direktorica ali direktor pozove SS in DS k pripravi pregleda stanja in izhodišč za pripravo Načrta. Poziv SS vsebuje informacijo o sredstvih iz PSF po programih, enotah in področjih IJS za prejšnje leto ter o realnem povečanju sredstev glede na prejšnje leto. Poziv DSI vsebuje informacijo o sredstvih iz ISF-I po centrih za prejšnje leto, poziv DSR pa o namenski delitvi sredstev iz RSF za prejšnje leto.

Pregled stanja in izhodišča za Načrt v delu PSF pripravijo SS, vsak SS za svoje področje IJS, pri čemer gradiva za obravnavo na SS pripravijo vodje enot v sodelovanju z vodjami obstoječih programskih skupin. Finančno izhodišče enote za Načrt vključuje ekonomska tveganja.

Pregled stanja in izhodišča za Načrt v delu ISF-I pripravi DSI, v delu RSF pa DSR. Za upravljavsko-podporni del ISF Načrt pripravi direktorica ali direktor.

Pripravljeni Načrt direktorica ali direktor posreduje v obravnavo ZS.

Po potrebi se lahko proces izvede v več ponovitvah.

Načrt, na katerega poda mnenje ZS, direktorica ali direktor posreduje v sprejetje UOI.

20. člen Izvedba zunanje evalvacije

Za koordinacijo priprave zunanje evalvacije direktorica ali direktor imenuje DS za evalvacijo (v nadaljevanju: DSE), katere pristojnosti so organizacija in predstavitev rezultatov zunanje evalvacije.

Za izvedbo priprave zunanje evalvacije je odgovorna direktorica ali direktor.

21. člen Sestava in delovanje DS

DS so sestavljene iz najmanj petih (5) in največ sedmih (7) članic in članov, štirje so predstavniki ali predstavnice področij IJS in centrov (po eden z vsakega področja in centrov), peti je direktorica ali direktor, ki lahko imenuje dve dodatni članici ali člana po svoji presoji.

Za delo DS je odgovorna predsednica ali predsednik, ki ga članice in člani izvolijo izmed sebe z večino glasov vseh članov.

Z izjemo direktorice ali direktorja lahko posameznica ali posameznik hkrati sodeluje le v eni izmed DS in le en zaporedni mandat.

Mandat DS je časovno omejen. Za zagotavljanje kontinuiranega dela se ob prvem imenovanju DS polovica članic in članov z žrebom imenuje za polovično trajanje mandata, tako da se ob vsaki naslednji redni menjavi članic in članov največ polovica ohrani.

Direktorica ali direktor v sklepu o ustanovitvi DS po predhodnem mnenju SS in ZS opredeli izhodišča za njihovo delovanje, vključno z dolžino mandata, opredelitvijo izogibanja konfliktu interesov in načinom interakcije z ZS in SS.

DSR pred začetkom delovanja posamičnega sklada iz 16. člena pripravi izhodišča za Pravila delovanja sklada, DSI pa izhodišča za Pravila za upravljanje s skupno infrastrukturo IJS, ki jih po predhodnem mnenju SS in soglasju ZS sprejme direktorica ali direktor.

22. člen

Strokovno-tehnična in administrativna podpora

Način izvedbe strokovno-tehnične in administrativne podpore raziskovalnim programom, SS in DS je opredeljen s pravili organiziranosti IJS.

FINANČNO UPRAVLJANJE S SREDSTVI S-ZRD

23. člen

Ekonomski nameni

Dopustne ekonomske namene S-ZRD določa Uredba posebej za vsak steber S-ZRD.

24. člen

Sprememba Načrta

IJS mora Načrt spremeniti, če od ARRS med letom prejme novo obvestilo o sredstvih za S-ZRD.

25. člen

Poraba sredstev

IJS s sredstvi v okviru stabilnega financiranja pokriva stroške oziroma odhodke, skladno z določili Uredbe.

26. člen

Poročanje porabe

IJS o porabi sredstev poroča ARRS v letnem finančnem poročilu.

27. člen

Presežek prihodkov nad odhodki

Presežek prihodkov nad odhodki lahko nastane iz tržne dejavnosti (v nadaljevanju: sklad tržnih presežkov) ali iz različnih virov opravljanja javne službe (v nadaljevanju: sklad javnih presežkov), tudi iz prihodkov iz naslova stabilnega financiranja, in sicer iz kateregakoli stebra stabilnega financiranja.

Presežek prihodkov nad odhodki se vodi ločeno po vrstah prihodkov: ločeno po vrsti dejavnosti in znotraj tega ločeno za posamične enote IJS, za javni del ločeno za programe ter za doktorandke in doktorande, financirane iz PSF, ter ločeno za infrastrukturni, upravljavski in podporni del.

Presežek prihodkov nad odhodki iz stabilnega financiranja lahko nastane v poljubni višini sredstev, porabiti pa ga je treba v 5 letih za namene razvoja in izvajanja dejavnosti, pri čemer je treba smiselno, a ne izključno, upoštevati ekonomske namene.

FINANCIRANJE IN FINANČNI ELEMENTI RAZISKOVALNIH PROGRAMOV

28. člen

Finančni elementi delovanja raziskovalnega programa

Stroškovni elementi delovanja raziskovalnega programa so določeni z Uredbo.

29. člen

Vsebina financiranja raziskovalnih programov

Pogoj za prepoznanje stroškov je, da jih je na podlagi knjigovodske listine neposredno ali s pomočjo verodostojno postavljenih ključev za delitev stroškov mogoče pripisati posameznemu raziskovalnemu programu in da ti stroški niso pokriti iz drugih virov.

SESTAVA IN SPREMINJANJE RAZISKOVALNIH PROGRAMOV

30. člen

Sestava programske skupine

Pogoji za sestavo programske skupine so določeni z normativi in standardi ARRS.

31. člen

Postopki preoblikovanja raziskovalnih programov

Preoblikovanje raziskovalnih programov poteka na pobudo direktorice ali direktorja in lahko zajema korektivne ukrepe ali strukturno preoblikovanje.

Predlog načrta za preoblikovanje praviloma pripravi vodja programa v sodelovanju z vodjo odseka in v soglasju z najmanj 2/3 članic in članov programske skupine z veljavnimi raziskovalnimi nazivi oziroma udeleženih programskih skupin, če gre za prerazporejanje obsega financiranja. Uskladi ga z direktorico ali direktorjem ter v primeru združitve z vodjami vseh vpletenih raziskovalnih programov.

Preoblikovanje upošteva rezultate evalvacije ARRS in zunanje evalvacije ter se ob predhodnem mnenju ZS izvede s sklepom direktorice ali direktorja.

32. člen

Postopki kreiranja raziskovalnih programov

Nov raziskovalni program se na podlagi odprtega notranjega poziva vzpostavi s sklepom direktorice ali direktorja na predlog SS in DS ob predhodnem mnenju ZS skladno s pisno vlogo predlagateljice ali predlagatelja, čigar raziskovalno delo je bilo predhodno praviloma izbrano za financiranje znotraj RSF.

Nov raziskovalni program je financiran iz stebra PSF, če to dopuščajo razpoložljiva sredstva.

33. člen

Upravljanje raziskovalnih programov in vodenje evidenc

Če IJS v okviru stabilnega financiranja ustanovi nov raziskovalni program ali preoblikuje obstoječe raziskovalne programe, o ustanovitvi novega raziskovalnega programa ali preoblikovanju obstoječih raziskovalnih programov obvesti ARRS najpozneje v 30 dneh po nastanku spremembe.

34. člen

Vodja raziskovalnega programa in infrastrukturne dejavnosti

Kriteriji za vodjo raziskovalnega programa in infrastrukturne dejavnosti se določijo skladno z veljavno zakonodajo.

Zamenjava vodje se izvede s sklepom direktorice ali direktorja ob predhodnem mnenju vodje odseka, če ta ni hkrati vodja programa, in ZS.

Z zamenjavo vodje raziskovalnega programa, pri katerem je nosilna raziskovalna organizacija IJS, se mora strinjati več kot polovica članic in članov programske skupine z veljavnimi raziskovalnimi nazivi, zaposlenimi na IJS.

Če vodja raziskovalnega programa odstopi po svoji volji, se za vodjo evidentirajo kandidati, ki praviloma izhajajo iz programske skupine in jih lahko predlagajo vsi člani, nato pa člani programske skupine izberejo kandidatko ali kandidata za vodjo.

Razlogi za zamenjavo vodje se smiselno nanašajo tudi na:

- uspešnost programa ob pretekli evalvaciji ARRS glede na tematsko sorodne programe v Republiki Sloveniji;
- uspešnost programa ob pretekli zunanji evalvaciji glede na druge programe IJS;
- strateške usmeritve glede na preteklo zunanjo evalvacijo;
- druge relevantne kriterije in objektivne okoliščine.

O izvedbi spremembe vodenja se obvesti ARRS najpozneje 30 dni po nastanku spremembe.

SODELOVANJE Z DRUGIMI INSTITUCIJAMI

35. člen Sporazum o sodelovanju

Če se program izvaja na več pravnih subjektih, se IJS o izbiri vodij programov, mentoric in mentorjev ter drugih relevantnih vsebinah odloča samostojno in morebitno ureditev v dogovoru z drugimi RO opredeli v konzorcijski pogodbi oziroma s pisnim dogovorom, ki ga podpišejo vodja raziskovalnega programa, vodja enote in zakoniti zastopniki ali zastopnice vseh RO, ki sodelujejo pri izvajanju raziskovalnega programa.

FINANCIRANJE NEPREKINJENOSTI DELA

36. člen Način zagotovitve financiranja neprekinjenosti dela

Financiranje neprekinjenosti dela se zagotavlja na način, da vsaka organizacijska enota prilagodi obseg raziskovalnega in upravljavsko-podpornega dela razpoložljivim sredstvom, predvidenim v finančnem načrtu.

SPODBUJANJE STAROSTNE IN SPOLNE URAVNOTEŽENOSTI

37. člen Spodbujanje enakih možnosti

IJS stremi k spoštovanju načel enakih možnosti v raziskovanju, to je pravičnemu vedenju in ravnanju v odnosih z vsemi, ki so v različnih vlogah udeleženi v raziskovalnem procesu. To pomeni odpravljanje vseh oblik diskriminacije ne glede na spol, narodnost, raso ali etnično poreklo, jezik, vero ali prepričanje, različne oblike oviranosti, starost, spolno usmerjenost, spolno identiteto in spolni izraz, družbeni položaj, premoženjsko stanje, izobrazbo ali katerokoli drugo osebno okoliščino (kot je določeno v 1. členu Zakona o varstvu pred diskriminacijo).

IJS spoštuje in se odziva na zaveze iz političnih in pravnih dokumentov Republike Slovenije in Evropske unije, ki zahtevajo enake možnosti vseh posameznikov in posameznikov, ne glede na njihove različne osebne okoliščine, in prepovedujejo diskriminacijo.

38. člen Spodbujanje starostne in spolne uravnoteženosti ter raziskovalne etike

IJS skrbi za starostno uravnoteženost. S posebno skrbjo za razvoj mlajših znanstvenih kadrov skozi program izobraževanj in usposabljanj IJS krepi trajnostno izmenjavo generacij. IJS ustanovi Svet raziskovalcev na začetku kariere, ki združuje in zastopa interese mlajše generacije. Podrobnejše naloge in pristojnosti Sveta so določene v Statutu IJS in Sklepu o ustanovitvi omenjenega Sveta.

IJS skrbi za enakost spolov v delovnem okolju, ki ne pomeni le odprave morebitne diskriminacije po spolu ter spolni usmerjenosti, identiteti in izrazu, ampak tudi proaktivno delovanje za odpravo strukturnih neenakosti ter spolnih stereotipov in predsodkov. Neenakosti glede na spol se upoštevajo tudi v presečišču z drugimi razlogi za neenakost, kot so invalidnost, starost, spolna usmerjenost, vera ali narodnost. IJS spodbuja spolno uravnoteženost z izvajanjem načrta enakosti spolov, starostno uravnoteženost s priporočili za doseganje starostno uravnotežene strukture raziskovalnih programov, etično ravnanje pa s priporočili raziskovalne etike.

IJS zagotavlja spolno in starostno raznolikost raziskovalk in raziskovalcev v okviru zmožnosti programskih skupin ter zagotavlja enakost kandidatkam in kandidatom za doktorandke in doktorande, financirane iz PSF.

Strategija IJS za doseganje uravnotežene starostne strukture raziskovalnih programov in strategija IJS za etiko, integriteto in enake možnosti v raziskovanju sta obvezna sestavna dela Strateškega načrta IJS.

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

39. člen

Izbor in financiranje usposabljanja doktorandk in doktorandov iz PSF

Izbor in financiranje usposabljanja doktorandk in doktorandov iz PSF se še naprej izvajata skladno s »Pravilnikom o izboru in (so)financiranju doktorandk in doktorandov, financiranih iz PSF« z dne 8. 6. 2022, ne glede na določbo 27. člena navedenega pravilnika.

40. člen

Delež povečanja za strateške usmeritve do izvedbe zunanje evalvacije

Dokler ni izvedena zunanja evalvacija IJS, znaša manjšinski delež povečanja financiranja iz naslova PSF za udejanjanje strateških usmeritev do 20 % povečanja financiranja PSF.

41. člen

Komisija za izvajanje infrastrukturnega programa

Do ustanovitve DSI njene aktivnosti opravlja Komisija za izvajanje infrastrukturnega programa.

42. člen

Izhodiščni razrez infrastrukturnega dela ISF med infrastrukturne centre IJS

Izhodiščni razrez sredstev infrastrukturnega dela ISF med infrastrukturne centre IJS se izvede skladno z ob sprejemu tega Akta veljavnimi sklepi ZS in Komisije za izvajanje infrastrukturnega programa glede infrastrukturnega programa 2022–2027.

43. člen

Prva zunanja evalvacija IJS

Poročilo o izvedbi prve zunanje evalvacije bo dostopno interno zaposlenim na IJS, povzetek poročila pa javno objavljen na spletnih straneh IJS najpozneje do konca prvega kvartala 2025.

44. člen

Metodologija za izvedbo evalvacije IJS

Metodologija za izvedbo zunanje evalvacije IJS in Metodologija za izvedbo institucionalne samoevalvacije se določita s sklepom direktorice ali direktorja ob predhodnem mnenju ZS in s soglasjem UOI najpozneje v 12 mesecih po sprejemu tega Akta. Obe metodologiji pri oblikovanju postopkov in zahtevane dokumentacije smiselno upoštevata izhodišča SS, DSR, DSI, DSE, specifične in zavezo po ohranjanju razmerij med področji IJS ter velikost programov in njihovo morebitno razdeljenost po različnih institucijah, in se smiselno navezuje na metodologije, ki so osnova dobrih praks institucionalne evalvacije. Med sprejemom metodologije in začetkom evalvacijskih postopkov bo minilo najmanj 12 mesecev.

45. člen

Poslovni skladi enot do 31. 12. 2021

Poslovni skladi enot, opredeljeni v internem finančnem poročilu IJS na dan 31. 12. 2021, se ohranijo v nespremenjeni obliki tudi po 1. 1. 2022 in se z njimi upravlja na enak način kot do zdaj.

46. člen

Presežek prihodkov nad odhodki

Za uveljavitev 27. člena sta potrebna prehodno obdobje in prilagoditev informacijskega sistema, ki bo izvedena najpozneje leta 2023.

47. člen
Pravila organiziranosti IJS

Do spremembe pravil organiziranosti IJS naloge strokovno-tehnične in administrativne podpore SS in DS opravljajo zaposleni na IJS v okviru dodatne delovne obremenitve, za kar se namenijo sredstva iz upravljavsko-podpornega dela ISF skladno s sklepom direktorja.

48. člen
Redna prenova dokumenta

Akt bo na pobudo direktorice ali direktorja, ZS, SS ali DS predmet redne vsebinske revizije v razpravi na SS, DS in ZS vsaj enkrat v obdobju treh let.

49. člen
Veljavnost

Ta Akt začne veljati prvi dan po sprejemu s strani Upravnega odbora in objavi na spletnih straneh IJS.

Ljubljana, 8. 12. 2022

dr. Mark Pleško
Predsednik Upravnega odbora

INFORMATIVNA PRILOGA

Absolutni zneski financiranja v letu 2021 po dvanajstinah

Absolutni zneski za leto 2021 so: PSF 20.561.406,44 EUR (od tega raziskovalni programi 16.265.228,36 EUR in mladi raziskovalci ali raziskovalke 4.296.177,08 EUR), ISF = 13.259.509,81 EUR (od tega upravljavsko-podporni del ISF-U 9.515.946,11 EUR in infrastrukturni del ISF-I 3.743.563,70 EUR), RSF 0 EUR.

Vsota navedenih sredstev iz leta 2021 znaša 33.820.915,25 EUR.

Zaradi sprememb pri urah programov (v medsebojnih sporazumih med sodelujočimi RO pri določenih programih za obdobje od leta 2022 ter ukinitve COVID ur iz leta 2020 in 2021) ter sprememb financiranja na področju infrastrukture (izločitev projektov ESFRI) in sprememb financiranja mladih raziskovalcev ali raziskovalk je skupna vsota prevedenih sredstev iz leta 2021 v S-ZRD 33.159.957,63 EUR, in ne 33.820.915,25 EUR (PSF + ISF 2021).

Razmerje med PSF in ISF v letu 2021 je znašalo 1.55:1.

